

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бурлаченка Павла Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 424 Цивільного процесуального кодексу України

Київ
15 січня 2025 року
№ 5-2(I)/2025

Справа № 3-209/2024(418/24)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого, доповідача,
Петришина Олександра Віталійовича,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бурлаченка Павла Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 424 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Бурлаченко П.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такою, що не відповідає частині першій статті 55 Конституції України (є неконституційною), частину третю статті 424 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс), згідно з якою строки, визначені в частині другій цієї статті, не можуть бути поновлені.

Автор клопотання вважає, що оспорюваний припис Кодексу в частині заборони поновлення строків на перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами суперечить частині першій статті 55 Конституції України, оскільки звужує право громадян України на доступ до правосуддя та справедливого суду в умовах запровадження в Україні воєнного стану.

Обґрунтовуючи неконституційність оспорюваного припису Кодексу, Бурлаченко П.В. посилається на Конституцію України, Кодекс, Цивільний кодекс України, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Із аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Ленінський районний суд міста Миколаєва судовим наказом від 3 вересня 2020 року стягнув із Бурлаченка П.В. на користь Шагай О.А. аліменти на утримання дітей у розмірі 1/3 частки від усіх видів заробітку (доходів) Бурлаченка П.В., але не менше ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, на кожну дитину, щомісяця, починаючи з 25 серпня 2020 року.

Бурлаченко П.В. у травні 2024 року звернувся до суду із заявою про перегляд судового наказу за нововиявленими обставинами та його скасування. Заяву обґрунтував тим, що з відповіді Державної прикордонної служби України від 23 квітня 2024 року Бурлаченку П.В. стало відомо, що 31 серпня 2020 року його діти перетнули державний кордон України, на момент видачі зазначеного судового наказу не перебували на території України та не проживали з матір'ю за місцем її реєстрації.

Ленінський районний суд міста Миколаєва ухвалою від 17 червня 2024 року заяву Бурлаченка П.В. залишив без задоволення. Суд першої інстанції мотивував своє рішення тим, що обставини, на які посилається Бурлаченко П.В., не є нововиявленими в розумінні статті 423 Кодексу, а тому не можуть уплинути на висновки суду про права та обов'язки осіб, які беруть участь у справі.

Миколаївський апеляційний суд постановою від 16 липня 2024 року апеляційну скаргу Бурлаченка П.В. задовольнив частково. Ухвалу суду першої інстанції скасував, а провадження у справі за заявою Бурлаченка П.В. закрити. Суд апеляційної інстанції зазначив, що судовий наказ набрав законної сили 3 вересня 2020 року, однак із заявою про перегляд цього судового наказу Бурлаченко П.В. звернувся 10 травня 2024 року, тобто із пропуском трирічного строку, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 424 Кодексу. Відповідно до частини третьої статті 424 Кодексу строки, визначені в частині другій цієї статті, не можуть бути поновлені. Наслідком пропуску строку на подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, визначеного частиною третьою статті 424 Кодексу, є відмова у відкритті провадження за нововиявленими обставинами. Натомість суд першої інстанції помилково прийняв заяву Бурлаченка П.В. про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, подану поза межами трирічного строку, та надалі розглянув по суті з постановленням оскаржуваної ухвали, тоді як у відкритті провадження слід було відмовити.

Зазначене судові рішення суду апеляційної інстанції Бурлаченко П.В. оскаржив до Верховного Суду, який ухвалою від 10 вересня 2024 року відмовив у відкритті касаційного провадження. Посилаючись на частину третю статті 424 Кодексу, Верховний Суд зазначив, що недотримання умови щодо подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами в межах трьох років із дня набрання судовим рішенням законної сили є підставою для відмови у відкритті провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами незалежно від поважності пропуску цього строку. Вказаний строк є присічним і поновленню не підлягає. Також Верховний Суд погодився з висновком суду апеляційної інстанції, що трирічний строк на подання заяви про перегляд судового наказу за нововиявленими обставинами спливає 3 вересня 2023 року і в силу закону не може бути поновлений, та вказав на правильне закриття провадження у справі судом апеляційної інстанції.

3. Розв'язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити, зокрема, обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, а також якщо: вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі визначеної законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду); з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (частина перша статті 77).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що автор клопотання фактично висловлює незгоду із законодавчим обмеженням строку подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами. Проте таку незгоду не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваного припису Кодексу. Бурлаченко П.В. не наводить належних аргументів про порушення його права на судовий захист, оскільки реалізував своє право на звернення до суду, яке гарантоване Конституцією України.

Отже, Бурлаченко П.В. не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бурлаченка Павла Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 424 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**